

Sygn. akt I KZ 7/19

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 30 października 2019 r.,

w sprawie płk. rez. Z. K.

zażalenia obrońcy oskarżonego na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 1 lipca 2019 r., sygn. akt So. (...)

o odmowie uwzględnienia wniosku o uchylenie w części zabezpieczenia majątkowego zastosowanego wobec płk. rez. Z. K. postanowieniem Wojskowej Prokuratury Okręgowej w W. z dnia 10 czerwca 2015 r., sygn. akt Po Śl. (...),

p o s t a n o w i ł :

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 lipca 2019 r., sygn. akt So (...), Wojskowy Sąd Okręgowy w W., nie uwzględnił wniosku obrońcy oskarżonego płk. rez. Z. K. o uchylenie w części zabezpieczenia majątkowego na mieniu oskarżonego, zastosowanego postanowieniem prokuratora Wojskowej Prokuratury Okręgowej w W. z dnia 10 czerwca 2015 r., sygn. akt Po. Śl. (...).

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mogący mieć wpływ na jego treść, a polegający na niesłusznym uznaniu, iż nie ustały przyczyny, dla których zastosowano zabezpieczenie majątkowe, w części dotyczącej naprawienia szkody do kwoty 655.550,00 złotych, podczas gdy

prawidłowe rozumowanie winno prowadzić do wniosku przeciwnego i skutkować uwzględnieniem wniosku o uchylenie w tej części zabezpieczenia majątkowego.

Stawiając powyższe zarzuty, obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie zabezpieczenia majątkowego w części dotyczącej zabezpieczenia obowiązku naprawienia szkody do kwoty 655.550,00 złotych poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej na nieruchomości, której podejrzany jest współwłaścicielem – wchodzącej w skład majątku wspólnego małżeńskiego, a mianowicie lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną własność położonego przy ul. R. w L. dla którego Sąd Rejonowy w L. X Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) do wysokości 300 000 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie obrońcy oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Stwierdzając brak podstaw do uwzględnienia wniosku obrońcy oskarżonego płk. rez. Z. K. , Wojskowy Sąd Okręgowy w W. dokonał prawidłowych ustaleń zarówno faktycznych, jak i prawnych.

Tytułem wstępu wskazać należy, że instytucja zabezpieczenia majątkowego przewidziana w art. 291 § 1 k.p.k. służy zabezpieczeniu wykonalności orzeczenia określonej treści na mieniu oskarżonego lub osoby zobowiązanej na podstawie art. 45 § 2 lub 3 k.k. do zwrotu korzyści majątkowej uzyskanej z przestępstwa innej osoby, a także w przypadkach wskazanych w ustawie na mieniu innych osób.

Zabezpieczenie majątkowe ma zapewnić, by oskarżony nie pozbył się lub nie ukrył posiadanych środków majątkowych, które mają służyć zaspokojeniu ewentualnie zasądzonych w wyroku należności majątkowych czy finansowych. Jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy istnieje duże prawdopodobieństwo, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu przestępstwa objętego zakresem art. 291 § 1 k.p.k. Jednocześnie, zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 291 § 1 k.p.k., zabezpieczenie majątkowe może być stosowane wtedy, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że bez takiego zabezpieczenia wykonanie orzeczenia w zakresie wskazanej kary, świadczenia pieniężnego, przepadku lub środka kompensacyjnego będzie niemożliwe albo znacznie utrudnione. Istota tego środka przymusu ma na celu takie ograniczenie uprawnień majątkowych oskarżonego, aby możliwe stało się

wykonanie wyroku karnego w zakresie orzeczonych przez sąd kar i środków karnych o charakterze materialnym.

Nie ulega wątpliwości, że zastosowanie tej instytucji powoduje, że prawo do dysponowania mieniem przez osobę, która w trakcie trwania postępowania karnego korzysta z domniemania niewinności, doznaje istotnego ograniczenia. Dlatego też zgodnie z art. 293 § 2 k.p.k. i art. 291 § 4 k.p.k., rozmiar zabezpieczenia powinien odpowiadać jedynie potrzebom tego, co ma zabezpieczać, natomiast należy je uchylić niezwłocznie w całości lub w części jeśli ustaną przyczyny, wskutek których zostało ono zastosowane w określonym rozmiarze lub powstaną przyczyny uzasadniające jego uchylenie choćby w części.

W rozpoznawanej sprawie Sąd pierwszej instancji prawidłowo wskazał, że w dalszym ciągu istnieją podstawy faktyczne i prawne zabezpieczenia majątkowego na mieniu oskarżonego. Co więcej, jak wynika z akt przedmiotowej sprawy w dniu 5 sierpnia 2019 r. do Wojskowego Sądu Okręgowego w W. wpłynęło pismo pełnomocnika pokrzywdzonego z wnioskiem o zasądzenie obowiązku naprawienia w całości wyrządzonej przestępstwem szkody, w kwocie 575.750.00 zł (k. 16610, t. LXXXIII).

W tym kontekście przypomnieć także należy, że w sprawie niniejszej oskarżonemu zarzucono aktem oskarżenia popełnienie przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 k.k., a zatem przestępstwa, którego celem miało być osiągnięcie korzyści majątkowej. Nie sposób zatem zaprzeczyć, że istnieją przesłanki materialno - prawne do orzeczenia kary grzywny oraz wskazanych wyżej sankcji o charakterze majątkowym.

Wysokość stosowanego wobec oskarżonego zabezpieczenia majątkowego odzwierciedla wagę, charakter stawianego mu zarzutu, uwzględnia podstawowy cel tej instytucji, a także wysokość szkody, jaką miał wyrządzić oskarżony popełniając zarzucane mu przestępstwo. W tej sytuacji uznać należy, że realna pozostaje obawa, że w razie uchylenia zabezpieczenia majątkowego, oskarżony mógłby podjąć bezprawne działania mające na celu uniknięcie egzekucji z tego mienia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

